

בכל מעשיו של האדם צריך להזכיר בפיו שעושה לשם הקב"ה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכֹל עֹבְדוֹי דְּדָבָר נָשׁ, לְבַעֵי לֵיהּ

דְּלַהּוּזֵן בְּלָהּוּ לְשִׁמָּא קַדִּישָׁא בכל מעשיו של האדם צריך

שיעשה אותם לשם הקדוש. **מַאי לְשִׁמָּא קַדִּישָׁא** ומהו לשם הקדוש.

לְאַדְכָּרָא בְּפוּמֵיהּ שְׁמָא קַדִּישָׁא עַל פֶּל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד

שיזכיר בפיו בכל מה שעושה את שמי יתברך, **דְּכִלָּא הוּא לְפוּלְחָנֵיהּ** ויאמר

שעושה כן לעבודתו יתברך, **וְלֹא יִשְׂרֵי עֲלוֹי סְטָרָא אַחְרָא** ועל ידי זה

לא תשרה עליו הסט"א. **בְּגִין דְּאִיהוּ זְמִין תְּדִירָא לְגַבֵּי בְּנֵי נָשָׂא,**

וְיָכִיל לְאַשְׂרָאָה עַל הַהוּא עָבִידָתָא וצריך שיאמר בפיו ולא מספיק

במה שמכוין לכך כיון שהסט"א מזומן תמיד לפני האדם ויכול לשרות על מעשיו. **וְעַל**

דָּא, הַשְּׁתֵּי אִו הָעֵרְב הָוָה אֶסְתָּאב וְשִׂרְיָא (דף נ"ב ע"א) **עֲלֵיהּ**

רוּחַ מְסֻאָבָא ועל כן גם השתי והערב שעשו למלאכת המשכן אם לא הזכיר

שעושה לשם ה' היתה שורה עליו רוח הטומאה. **וְמַה בְּהַאי כֶּן** ואם כך הוא בזה

שלא הזכיר שם ה' על מעשיו, **מַאן דְּפָקִיד מְלוֹי לְסְטָרָא אַחְרָא**

דְּלֹא אֶצְטְרִיד, עַל אַחַת פְּמָה וְכַפָּה על אחת כמה וכמה מי שמפקיד

ומוסר דבריו לסט"א. **וּבְגִין כֶּן פְּתִיב** ולכן כתוב (דברים כג) **וְנִשְׁמַרְתָּ**

מִכָּל דְּבַר רָע.

אברהם אבינו לא סמך על זכויותיו אלא סמך על שרה אשתו

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה אָזִיל לְמַחְמֵי לְאָבוֹי (ס"א לחמוי) **וְהָוָה**

עֲמִיה רַבִּי אַבָּא רבי אלעזר היה הולך לראות את רבי שמעון אביו והיה

רבי אבא הולך עימו. **אָמַר רַבִּי אַבָּא נִימָא מְלִין דְּאוֹרֵייתָא**

וְנִזְיֵל אמר לו רבי אבא נאמר דברי תורה ונלך. **פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר,**

אָמְרִי נָא אַחֲתֵי אַתְּ למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללה,

קודם שנכנס אברהם למצרים ביקש משרה אימנו שלא תאמר שהיא אשתו אלא תאמר

שהיא אחותו כדי שלא יצטרכו להורגו כדי לקחתה למלך, **הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא** זה

הפסוק קשה. **וְכִי אַבְרָהָם דְּאִיהוּ דְּחִיל חֲטָאָה, רְחִימוּ**

דְּקַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, הָוָה אָמַר הֲכִי עַל אֲתִיתִיה, **בְּגִין**

דְּיוֹטְבִין לִיה וכי אברהם אבינו שהוא ירא חטא ואהובו של הקב"ה ימסור את שרה

כך ביד המצרים ויאמר שהיא אחותו בשביל שייטיבו לו ולא יהרגוהו. **אֶלָּא** ביאור הדבר

הוא **אַבְרָהָם, אָף עַל גַּב דְּהָוָה דְּחִיל חֲטָאָה, לָא סְמִידָּהּ**

עַל זְכוּתָא דִּילֵיהּ אברהם אבינו למרות שהיה ירא חטא לא סמך על זכויותיו,

וְלָא בָּעָא מִן קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְאַפְקָא זְכוּתֵיהּ ולא ביקש

מהקב"ה להוציא ולגרוע מזכויותיו כדי להציל את שרה מהמצרים, **אֶלָּא עַל**

זְכוּתָא דְּאֲתִיתִיהּ דִּירוּחַ בְּגִינָה מְמוֹנָא דְּשָׂאָר עֲמִין אלא

סמך על זכותה של שרה אשתו שלא רק שינצל ממות אלא גם ירויח בזכותה ממון מהמצרים

וכמו שאמר לה למען ייטב לי בעבורך ופירש רש"י יתנו לי מתנות, **דְּהָא מְמוֹנָא**

בְּאֲתִיתִיהּ זְכִי לִיה בְּרַ נֶשׁ שהרי הממון שיש לאדם הוא זוכה לו בזכות

אשתו וכמו שאמרו בגמרא "תכבדו נשותיכם כדי שתתעשרו", הִנֵּה הוּא רִכְתִּיב, וזהו שכתוב (משלי יט) בֵּית וְהוֹן נִחַלַת אָבוֹת מאבותיו זוכה האדם לירושת בית והון וּמִיִּהוּהוּ אִשָּׁה מִשְׁפָּלַת אבל אפשר שיגיע לו הכל מה' יתברך על ידי שיזכה אותו ה' באשה משכלת. מֵאֵן הִזְכִּי בְּאִשָּׁה מִשְׁפָּלַת, זוֹכָה בְּכֹלָא כי מי שזוכה באשה משכלת זוכה בהכל גם בבית טוב וגם בהון ועושר בביתו. וּכְתִיב, (משלי לא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא יִחָסֵר אשה טובה שבעלה יכול לבטוח בה ומכבדה בזכות זו לא יחסר להם שלל בביתם, כי גם אויביו לא יוכלו לו והוא יבוז שללם.

אברהם אבינו ראה מלאך ההולך לפני שרה לשמרה

וְאַבְרָהָם הָוּה אָזִיל בְּגִינָה, לְמִיכַל שְׁלָלָא מִשָּׂאֵר עַמִּין ואברהם היה הולך בזכות אשתו שרה אימנו לאכול השלל משאר העמים, וְסַמֵּיךְ עַל זְכוּתָא דִּילָהּ, דִּלָּא יִכְלוּן לְאַעֲנִשָּׂא לִיהּ, וְלִחְיִיכָא בָּהּ. וסמך אברהם אבינו על זכותה של שרה שלא יוכלו להמיתו וגם לא יוכלו לצחק בה. וּבְגִינֵי כַךְ לֹא יִהִיב מְדֵי לְמִימַר אַחֲתֵי הִיא ולכן אין לשאול כיצד אברהם נתן את שרה למצרים כדי להציל עצמו כי באמת אין זה נחשב שנתן להם כלום באמירתו אחותי היא כי בלא"ה זכותה עומדת לשניהם שלא יגעו בו ולא יצחקו בה. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא דְחָמָא חָד מְלֹאכָא אָזִיל קָמָה ולא עוד אלא שראה אברהם אבינו מלאך אחד ההולך לפני שרה אימנו, וְאָמַר לִיהּ לְאַבְרָהָם, לֹא תִדְחַל מְנָהּ, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂדֵר לִי,

לְאִפְקָא לֵיהּ מְמוֹנָא דְשָׂאָר עֲמִין וּלְנִטְרָא לֵיהּ מִכְלָא וְאוּתוּ
מלאך אמר לאברהם אבינו אל תפחד על שרה כי הקב"ה שלח אותי לשמור אותה מכל נזק
וּלְהוֹצִיא לָכֶם בְּזוֹכוֹתַהּ מִמּוֹן שָׂאָר הָעַמִּים. וּבְדִין לָא דְחִיל אַבְרָהָם
מֵאַתְתִּיהּ אֱלֹא מְנִיהּ וּבְשָׂרָהּ כֵּן אַבְרָהָם לֹא יָרָא עַל שָׂרָה אִימְנוּ אֲלֵא עַל
עֲצֻמוֹ, דְּלֵא חֲמָא עֲמִיהּ מִלְּאַכָּא אֱלֹא עֲפֹהּ כִּיּוֹן שְׂלֵא רָאָה מִלְּאָךְ
הוֹלֵךְ אִיתוּ אֲלֵא רַק מִלְּאָךְ הִהוּלֵךְ עִם שָׂרָה. אָמַר הָא הִיא מִתְנַטְרָא,
וְאַנָּא לֵא נְטִירָנָא אִמְרַן אַבְרָהָם הִנֵּה אֲנִי רוֹאָה שְׂרָק שָׂרָה זוֹכָה לְשִׁמְרָה עֲלִיוֹנָה
וְאֲנִי לֹא זֹכִיתִי לְכַךְ. וּבְגִינִי כֵךְ אָמַר וּלְכֵן אִמְרִי לֵא אֲמַרִי נָא אַחֲתִי
אַתְּ וְגו' לְמַעַן יִיטֵב לִי בַעֲבוּרְךָ.

למען ייטב לי המלאך השומר אותך

יִיטֵב לִי, יִיטִיבוּ לִי מִיִּבְעֵי לִיָּהּ, דְּכִתִּיב ייטב לי בעבורך וחיתה
נפשי בגללך ויש לשאול שהיה צריך לומר לה למען ייטיבו עימי המצרים' ולא
'ייטב לי' שהרי הוא מדבר איתה על המצרים ואומר לה **וְהָיָה כִּי יֵרְאוּ אֶתְךָ:**
הַמְצָרִים וְאָמְרוּ אֲשֶׁתּוֹ זֹאת, וְעַל דָּא יִיטִיבוּ לִי מִיִּבְעֵי
לִיָּהּ. ועל כן היה צריך לומר הם שיראו אותי וכו' ייטיבו לי ולמה ייטב לי. **אֱלֹא**
יִיטֵב לִי, דָּא דְאַזִּיל קַמְךָ הביאור הוא ייטב לי המלאך ההולך לפניך לשמור
אותך הוא ייטיב לי. **יִיטֵב לִי בְּהֵאִי עֲלֵמָא קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא**
בְּמְמוֹנָא כי הקב"ה ייטיב לי בעולם הזה בממון שאר העמים.